

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Nový evropský regulační rámec pro elektronické komunikace - část I.

Od roku 1998 většina členských států EU liberalizovala trh s telekomunikacemi, tedy vytvořily prostředí, jehož cílem je zajistit svobodnou soutěž mezi subjekty nabízející své služby.[1] Čtyři roky nato byla schválena nová zásadní změna evropských telekomunikací (nový regulační rámec) a ten byl tentýž rok v dubnu 2002 zveřejněn v Úředním věstníku EU (stal se tedy závazným). Členským státům byla dána 15 měsíční lhůta k zajištění plné slučitelnosti svých vnitrostátních předpisů s novým regulačním rámcem.

1. Úvod

Od roku 1998 většina členských států EU liberalizovala trh s telekomunikacemi, tedy vytvořily prostředí, jehož cílem je zajistit svobodnou soutěž mezi subjekty nabízející své služby.[1] Čtyři roky nato byla schválena nová zásadní změna evropských telekomunikací (nový regulační rámec) a ten byl tentýž rok v dubnu 2002 zveřejněn v Úředním věstníku EU (stal se tedy závazným). Členským státům byla dána 15 měsíční lhůta k zajištění plné slučitelnosti svých vnitrostátních předpisů s novým regulačním rámcem.

V podstatě všechny země EU, tedy ne jenom země přistupující, byly nuceny přijmout nový zákon o elektronických komunikacích (nebo telekomunikační zákon - název se může lišit). Nový regulační rámec Česká republika nestihla transformovat do české právního řádu v podobě nového zákona včas. Těžko říct, zda-li se jedná jednoznačně o chybu české vlády s ohledem na skutečnost, že ani např. Německo či jiné země EU nebyly schopny včas svůj právní řád přizpůsobit. Připomínám, že regulační rámec je pro Českou republiku závazný od vstupu do EU (tedy 1. květnem 2004) ale členské státy EU byly povinny jej promítnout do své legislativy již v průběhu roku 2003. Např. v Německu nebylo schválení nového regulačního rámce přijímáno jenom pozitivně, protože právě německý regulátor RegTP (Regulierungsbehörde für Telekommunikation und Post) měl obavy, že určité výdobytky, které si již za starého regulačního rámce získal, přijetím nového regulačního rámce ztratí. Většinu právních sporů (správních žalob), které RegTP vede, jsou spory s německým dominantním operátorem společností Deutsche Telekom (dále jen „DT“). Některé významné rozhodnutí, která DT napadl u správního soudu v Kolíně nad Rýnem, byly soudní autoritou potvrzeny a bylo dáno za pravdu RegTP. RegTP má tudíž oprávněný strach, že přijetím nového regulačního rámce a nového německého telekomunikačního zákona tyto soudem potvrzená rozhodnutí ztratí platnost (protože byla vydána za účinnosti starého telekomunikačního zákona) a německý regulátor RegTP se bude muset jich znovu domáhat soudní cestou. Autor toho článku absolvoval stáž na Německém telekomunikačním a poštovním úřadě (Regulierungsbehörde für Telekommunikation und Post - RegTP) právě v době, kdy přípravy na převzetí regulačního rámce do německého právního řádu byly v plném proudu, stejně tak se účastnil jako pozorovatel některých sporů vedených u správního soudu v Kolíně nad Rýnem se společností Deutsche Telekom.

Regulační rámec se skládá z následujících právních předpisů ES (Evropské unie):

- směrnice č. 2002/21/EC EP a Rady o společném regulačním rámci pro sítě a služby elektronických komunikací (rámcová směrnice),[2]

- směrnice č. 2002/19/EC EP a Rady o přístupu k sítím elektronických komunikací a přidruženým zařízením a o jejich

propojení (přístupová směrnice),[\[3\]](#)

- směrnice č. 2002/20/EC EP a Rady o oprávnění pro sítě a služby elektronických komunikací (autorizační směrnice),[\[4\]](#)

- směrnice č. 2002/22/EC EP a Rady o universální službě a uživatelských právech týkajících se sítí a služeb elektronických komunikací (směrnice o universální službě),[\[5\]](#)

- směrnice 2002/58/EC Evropského parlamentu a Rady týkající se zpracovávání osobních údajů a ochrany soukromí v oblasti elektronických komunikací (směrnice o ochraně údajů v elektronických komunikacích)[\[6\]](#)

- směrnice Komise č. 2002/77/ES o hospodářské soutěži na trzích s elektronickými komunikačními sítěmi a službami (soutěžní směrnice)[\[7\]](#)

- nařízení Rady a EP č. 2887/2000 o volném přístupu k místním okruhům (nařízení o místní smyčce)[\[8\]](#)

- rozhodnutí 676/2002/ES o právním rámci politiky Evropských společenství v oblasti kmitočtového spektra (kmitočtové rozhodnutí)[\[9\]](#)

- doporučení C(2003)497 Komise o relevantních trzích výrobků a služeb / Commission Recommendation of 11/02/2003 (doporučení o relevantních trzích)

1.1. Nový regulační rámec

První změnou je opuštění pojmu „telekomunikace“ a nahrazení pojmem „elektronické komunikace“ (angl. „electronic communications“). Elektronické komunikace je pojem širší a zahrnuje kromě klasických služeb pevné a mobilní sítě i např. služby pronájmů okruhů, ISDN a samozřejmě i služby Internetu.[\[10\]](#) Rovněž nově připravovaný český telekomunikační zákon se již bude jmenovat zákon o elektronických komunikacích.[\[11\]](#) Regulační rámec je dále vybudován na oddělení regulace přenosu (sítě a služby elektronických komunikací) od regulace obsahu, které tyto sítě a služby zprostředkovávají. Regulace obsahu by měla být upravena v jiných závazných předpisech a regulační rámec ji proto upravuje jen okrajově. Nutno ale podotknout, že naprosté oddělení přenosu od obsahu ale není možné, protože oba sektory mají styčné body (např. kdy se rozhodnutí o přenosu bude dotýkat i obsahu). Právní úprava a regulace trhu elektronických komunikací by již také nadále neměla být úpravou specifickou[\[12\]](#) ale měla by se podřadit pod úpravu pravidel ochrany hospodářské soutěže a soutěžního práva.[\[13\]](#)

Hlavní principy regulačního rámce jsou tyto:[\[14\]](#)

- režim generálního povolení (autorizace)

- individuální povolení zůstává pouze pro použití frekvencí a volacích čísel

- obsah vysílání zůstává mimo rámec nového regulačního rámce

Základní znaky nového regulačního rámce pro elektronické komunikace:

- **technologická neutralita**
- **podpora rozvoje nových technologií**
- **omezování přímé regulace v závislosti na vyspělosti trhu**
- **regulace sektoru elektronických komunikací jediným regulátorem a na principu tzv. minimální regulace**
- **pravidla ochrany hospodářské soutěže jako základní nástroj regulace sektoru elektronických komunikací**
- **liberalizace poslední míle (umožnění přístupů k linkám místních okruhů)**
- **vytvoření hospodářské soutěže na trhu elektronických komunikací v rámci Evropské unie**
- **zajištění ochrany práva na soukromí na Internetu**

1.2. Podnikatelské subjekty s významnou tržní silou na trhu (Significant Market Power, die beträchtliche Marktmacht)

Nový regulační rámec také nově koncipuje postavení podnikatelských subjektů, které mají dominantní postavení na trhu. Rámcová směrnice zavádí nový pojem - "Podnikatelský subjekt s významnou tržní silou (SMP)" (čl 14 an. Směrnice). Za takovýto je považován podnikatelský subjekt, pokud má buď samostatně nebo ve spojení s jinými podnikatelskými subjekty postavení odpovídající dominantnímu postavení, tj. postavení takové ekonomické síly, která mu umožňuje chovat se ve zjevné míře nezávisle na konkurentech, zákaznících a v konečném důsledku i na spotřebitelích. Při posuzování, zda jsou dva nebo více podnikatelských subjektů ve společném dominantním postavení na trhu, mají za úkol postupovat národní regulační úřady (tedy např. ČTÚ) podle právních předpisů Společenství a v nejvyšší míře zohlednit pokyny pro analýzu trhu a posuzování významné tržní síly, které Komise zveřejňuje na základě článku 15 Rámcové směrnice.[\[15\]](#) Kritéria, která mají být použita při posuzování, jsou stanovena v příloze II. Rámcové směrnice.[\[16\]](#) Úkolem národních regulačních úřadů (NRÚ) je pak vymezit relevantní trhy podle situace v konkrétním členském státě, zejména relevantní geografické trhy na svém území, podle zásad právních předpisů v oblasti hospodářské soutěže, přičemž v co nejvyšší míře zohlednit zmíněná doporučení a pokyny.[\[17\]](#) Nová charakteristika SMP vychází z definice Soudního dvora a nahrazuje dosavadní platnou definici, která se automaticky vztahovala na kterýkoliv subjekt s pětadvacetiprocentním podílem na trhu ve smyslu sektorově určené regulace.[\[18\]](#)

Autor: Mgr. Bohumír Štědroň, právník Praha

[\[1\]](#) Klotz, Robert; Die neuen EU- Richtlinien über elektronische Kommunikation: Annäherung der sektorspezifischen Regulierung an das allgemeine Kartellrecht. in: K&R Beilage 1/2003

[\[2\]](#) Úř. věstník č. L 108, 24. 4. 2002, s. 33 (Framework Directive)

[\[3\]](#) Úř. věstník č. L 108, 24. 4. 2002, s. 7 (Access Directive)

[\[4\]](#) Úř. věstník č. L 108, 24. 4. 2002, s. 21 (Authorisation Directive)

[5] Úř. věstník č. L 108, 24. 4. 2002, s. 51 (Universal Service Directive)

[6] Úř. věstník č. L 201, 31.7.2002, s.37 (Directive on privacy and electronic communications)

[7] Úř. věstník č. L 249, 17.9. 2002, s. 21 (Competition Directive)

[8] Úř. věstník č. L 336, 30.12. 2000, s. 4 (Local Loop Unbundling)

[9] Úř. věstník č. L 108, 24. 4. 2002, s. 1 (Radio Spectrum Decision)

[10] Koenig, Christian et al.; EC Competition and Telecommunications Law. in: International Competition Law Series, Vol. 6, Kluwer Law International, The Hague, London, New York 2002

[11] V době, kdy tento článek byl psán, český zákon o elektronických komunikacích ještě nebyl přijat. Obdobný zákon ale již přijalo např. Slovensko.

[12] Součástí nového regulačního rámce je i doporučení Komise o relevantních trzích výrobků a služeb (Commission Recommendation of 11/02/2003 On Relevant Product and Service Markets within the electronic communications sector susceptible to ex ante regulation in accordance with Directive 2002/21/EC of the

European Parliament and of the Council on a common regulatory framework for electronic communication networks and services), které vymezuje 18 relevantních trhů, u kterých by měli národní regulátoři posoudit a rozhodnout o jejich regulaci či vyjmutí z regulace. Z těchto 18 trhů je 7 maloobchodního charakteru a 11 velkoobchodních (viz. dále).

[13] Vaníček, Zdeněk; Doplněný návrh Komise ES na vydání Směrnice EP a Rady o přístupu k elektronickým komunikačním sítím a k přidruženým zařízením a o jejich propojování. in: Právní zpravodaj 10/2001, C.H.Beck 2001

[14] Musil, Josef; Regulace vysílání v budované informační společnosti. in: www.digitaltv.cz

[15] Koenig, Christian; Die Beurteilung der Marktmacht vertikal integrierte Unternehmen auf dem Telekommunikationssektor (Art. 14 Abs. 3 Rahmenrichtlinie). in: K&R Beilage 1/2003

[16] Krüger, Reinald; Marktabgrenzung im Telekommunikationssektor und die Definition von beträchtlicher Marktmacht (SMS). in: K&R Beilage 1/2003

[17] čl. 15, odst. 3. Rámcové směrnice

[18] Vaníček, Zdeněk; Příprava nového regulačního rámce elektronických komunikací Evropské unie. in: Právní zpravodaj 5/2001, C.H.Beck 2001

Další články:

- [Sdílení elektřiny v obecních projektech, změny po 1.8.2026 a zapojení bateriových úložišť](#)
- [Jak naložit s „oznámením“ přestupku soukromých osob? A je to vlastně oznámením ve smyslu zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich?](#)
- [Systémová podjatost ve správním řízení aneb požadavek na překročení nadkritické míry rizika systémové podjatosti](#)
- [Bezpilotní systémy vlastní konstrukce v kategorii Specific: regulatorní požadavky a praktické aspekty](#)
- [Pacht závodu a zákaz přenechání věci třetí osobě](#)
- [Digitální důkazy z webu v soudním řízení: jak doložit, co bylo online zveřejněno?](#)
- [Nepravomocné povolení stavby a změna územního plánu](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Limity dohledu nad výkonem znalecké činnosti](#)
- [Stavebníci získávají od roku 2026 silnější pozici v soudních sporech o povolení stavby](#)